

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317211657
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4317211657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej, a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: JUDr. K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. X, XXX XX K., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom Štúrova 42, 927 01 Šaľa, proti žalovanému: V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, zastúpenému Mgr. Janou Hoksovou, advokátkou so sídlom J. Kalinčiaka 13, 951 87 Volkovce, za účasti intervenienta: Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 K., o zaplatenie sumy 965,48 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného a intervenienta proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 9C/51/2017-94 zo dňa 09.11.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 965,48 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca svoj nárok voči žalovanému uplatnil ako náklad účelne a dôvodne vynaložený na uplatnenie pohľadávky, ktorá mu bola priznaná v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9C/60/2013. V danom konaní si žalobca dal pred podaním žaloby vyhotoviť znalecký posudok, s čím mu vznikli náklady na jeho vypracovanie v sume 965,48 eura. Tieto náklady mu však súd v rámci náhrady trov konania napriek jeho úspechu v spore nepriznal. Dôvodom ich nepriznania bola zmena právnej úpravy, ktorá v zmysle § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) definuje trovy konania ako všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Keďže náklady súvisiace s vypracovaním znaleckého posudku vznikli žalobcovi pred začatím konania, súd ich za trovy konania nepovažoval. Zároveň uviedol, že pokiaľ žalobca mal výdavky s vypracovaním znaleckého posudku, tieto si môže uplatniť ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný v priebehu konania existenciu nákladov žalobcu a ich výšku nespochybnil. Súd k námietke premlčania vznesenej žalovaným v odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa 20.02.2013 vznikli žalobcovi v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku náklady, ktoré si uplatnil dňa 02.04.2013, t. j. pred rozhodnutím súdu o veci samej. O tomto nároku súd zároveň s rozhodnutím vo veci samej nerozhodol aplikujúc v tom čase platné a účinné ustanovenie § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“). Od okamihu uplatnenia si tohto nároku pred súdom prestala plynúť premlčacia doba. Uznesením č. k. 9C/60/2013-463 zo dňa 25.05.2017 súd zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu, ktorým nepriznal žalobcovi náhradu nákladov za znalecký

posudok, a preto premlčacia doba začala plynúť ďalej právoplatnosťou uznesenia zamietajúceho sťažnosť dňa 08.06.2017. V období od 02.04.2013 až do 08.06.2016 premlčacia doba spočívala a znova plynúť začala 08.06.2016, pričom by uplynula 01.05.2019. Žaloba bola podaná dňa 21.06.2017, teda v trojročnej premlčacej dobe.

3. Ďalej súd v odôvodnení uviedol, že Civilný sporový poriadok za trovy konania v zmysle § 251 považuje len tie trovy, ktoré vznikli po začatí konania. Výdavky vzniknuté pred začatím konania sa ani za účinnosti OSP nepovažovali za trovy konania, hoci to zákon explicitne nevyjadroval. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádzalo zo skutočnosti, že procesným okamihom, od ktorého možno hovoriť o trovách konania, je začatie súdneho konania. Dovtedy nejde o trovy konania, aj keď sú tieto trovy navonok úzko spojené so súdnym konaním (napr. predžalobné písomné upomienky alebo pokusy o mimosúdne riešenie sporu a pod.). Náklady na vyhotovenie súkromného znaleckého posudku treba považovať za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

4. Kvôli uplatneniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia si žalobca musel zadovážiť lekársky posudok. Náklady za jeho vypracovanie vznikli v priamej súvislosti s uplatnením jeho nároku. Súd predmetný znalecký posudok v pôvodnom konaní považoval za listinný dôkaz, avšak zohľadnil aj jeho závery. Ďalšie znalecké dokazovanie nariadil z dôvodu námietok zo strany žalovaného voči tomuto listinnému dôkazu. Rozhodnutie vo veci samej súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 101, § 112, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 137 OSP, § 251, § 470 zákona CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v plnom rozsahu.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie intervenient, ktorý namietal nesprávne skutkové tvrdenia a nesprávne právne posúdenie veci. Citoval ustanovenie § 137 OSP, ktorý vymenúva, čo všetko možno považovať za trovy konania. Poukázal aj na ustanovenie § 251 CSP, podľa ktorého sú trovy konania všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Uviedol, že podľa § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Z uvedených ustanovení zákonov vyplýva, že náklady na vypracovanie znaleckého posudku nie sú zahrnuté do trov konania, a preto v prípade, ak si žalobca chcel náhradu nákladov na vypracovanie znaleckého posudku uplatniť voči žalovanému, bolo potrebné, aby si ich uplatnil formou samostatnej žaloby alebo ako nárok (popri nároku na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia) voči žalovanému už v rámci súdneho konania vedeného pod sp. zn. 9C/60/2013. Žalobca uhradil náklady za vypracovanie znaleckého posudku dňa 20.02.2013. Keďže žaloba na náhradu týchto nákladov bola podaná až dňa 21.06.2017, nárok žalobcu je premlčaný.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie. Nárok považuje za neopodstatnený, pretože žalobca si nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia mohol uplatniť aj bez posudku MUDr. Móresa. Na podanie žaloby postačovalo aj ohodnotenie ošetrovateľom za podstatne nižšie výdavky. Tento posudok nepovažuje za správny, súd z neho ani nevychádzal, aj keď v konečnom dôsledku bola žalobcovi priznaná vyššia náhrada škody. Náklady by mal znášať sám žalobca, pretože zavinil konanie, ktorým sa domáhal náhrady škody. Jeho nárok mohol byť urovnaný priamo z poistného plnenia bez zvyšovania ďalších nákladov. Správanie žalobcu je v rozpore nielen so zákonom, ale aj s dobrými mravmi, pretože žalobca ho neustále trestá za nehodu, ktorú nespôsobil úmyselne.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu intervenienta a žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, a preto ho navrhol potvrdiť. Súd podľa neho správne posúdil, že jeho nárok nie je premlčaný. Nesúhlasil s názorom súdu, že náklady vynaložené pred začatím konania za účinnosti OSP nebolo možné považovať za trovy konania. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČSR zo dňa 28.12.1983 sp. zn. 3 Cz/69/83, prijatý ako judikát R 14/1985, podľa ktorého náklady konania nemusia byť účastníkom vynaložené vždy v dobe po jeho začatí. Musia však byť platené v bezprostrednej súvislosti s týmto konaním. Civilný sporový poriadok s účinnosťou od 01.07.2016 za trovy konania považuje len tie trovy, ktoré vznikli po začatí civilného sporového konania. On objektívne nemôže za to, že počas pôvodného konania vedeného pod sp. zn. 9C/60/2013, v ktorom si nárok na zaplatenie náhrady za znalečné riadne uplatnil a preukázal, nemohol mu byť tento priznaný práve pre zmenu právnej úpravy. Za absurdné považuje námietku žalovaného, že posudok MUDr. Móresa nemusel byť vypracovaný, lebo postačovalo lacnejšie bodové ohodnotenie vykonané lekárom. Sám žalovaný totiž

rozporoval aj ním predložený posudok a ak by žalovaný či intervenient konali hospodárne, mohli podrobiť skúmaniu posudok MUDr. Móresa a nemuseli byť v konaní ustanovení ďalší znalci, čo len spôsobilo zvýšenie nákladov.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c/, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie s ohľadom na výsledky dokazovania a aj s jeho odôvodnením stotožnil v zmysle § 387 ods. 2 CSP a na dôvažok dodáva nasledovné:

9. Predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu nákladov, ktoré vynaložil v súvislosti s uplatnením pohľadávky voči žalovanému v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9C/60/2013. Tieto náklady vznikli pred začatím konania z dôvodu vypracovania súkromného znaleckého posudku, zo záverov ktorého žalobca odvodil sumu pohľadávky, ktorú mal voči žalovanému titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Žaloba bola v uvedenom konaní na súd podaná dňa 04.03.2013, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý v tom čase nepripúšťal dokazovanie súkromným znaleckým posudkom, no takýto posudok mohol byť v konaní použitý ako dôkaz listinou. Odo dňa účinnosti Civilného sporového poriadku, t. j. od 01.07.2016, je možné, aby strana predložila súkromný znalecký posudok bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd (§ 209 CSP). Ustanovenie § 251 CSP definuje trovy ako všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Ak súd rozhodne, že vykoná dôkaz súkromným znaleckým posudkom, možno vyvodiť, že výdavok spojený s vykonaním tohto dôkazu bol účelne vynaložený, je odôvodnený a vznikol v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením jej práva. Za tejto situácie by potom súd mal aj výdavky spojené so zaobstaraním takéhoto dôkazu zohľadniť pri rozhodovaní o trovách konania.

10. Aj za účinnosti OSP platilo, že trovy konania nemusia účastník občianskeho súdneho konania vynaložiť vždy v čase po jeho začatí alebo do jeho právoplatného skončenia. Podmienkou bolo len to, aby boli vynaložené v bezprostrednej súvislosti s týmto konaním (R 14/1985). Takýmito trovami sú napríklad aj tie, ktoré vzniknú v prípade zastúpenia strany advokátom ešte pred podaním žaloby, napr. prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie žaloby.

11. Podľa obsahu spisu sa žalobca v konaní sp. zn. 9C/60/2013 domáhal náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Bez bodového ohodnotenia nemohol ustáliť náhradu uplatňovanú v súdnom konaní. Preto súd prvej inštancie konštatoval, že tento výdavok žalobcovi vznikol v súvislosti s uplatňovaním pohľadávky. Súd tento výdavok žalobcovi nepriznal ako trovy konania v spore o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo odôvodnil zmenou právnej úpravy, ktorá nastala v priebehu konania a ktorá neumožňuje priznať ako trovy konania výdavky vzniknuté pred začatím súdneho konania (uznesenie č. k. 9C/60/2013-463). Zároveň v odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že ak strane takéto výdavky vznikli, mohli by byť posúdené ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Na základe týchto záverov súdu sa žalobca obrátil na súd s novou žalobou, ktorou si uplatnil vynaložené výdavky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

12. Intervenient v odvolaní nespochyboval vynaložením výdavkov; namietal len ich premlčanie. Je zrejmé, že nemožno prijať záver, že by tieto náklady vynaložené v súvislosti s uplatnením pohľadávky boli premlčané. Tieto výdavky si žalobca uplatnil aj v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 9C/60/2013. Občiansky súdny poriadok umožňoval priznanie aj takýchto výdavkov ako trov konania, pričom tieto mohli vzniknúť pred začatím súdneho konania, pokiaľ s ním bezprostredne súviseli. Uvedené výdavky mu boli platobným rozkazom č. k. 9C/60/2013-88 zo dňa 10.04.2013 aj priznané. Platobný rozkaz však bol v dôsledku podaného odporu zrušený. Žalobca nemal dôvod podávať samostatnú žalobu, ktorou by si výdavky uplatnil. Podaním doručeným súdu dňa 02.04.2013 vo veci sp. zn. 9C/60/2013 si v rámci vyčíslenia trov konania uplatnil aj výdavky, ktoré mu vznikli dňa 20.02.2013, a podľa § 112 Občianskeho zákonníka mu týmto dňom prestala plynúť premlčacia doba. Premlčacia doba začala opätovne plynúť právoplatnosťou uznesenia č. k. 9C/60/2013-463, ktorým súd zamietol jeho sťažnosť, t.j. 08.06.2017. Žalobou podanou dňa 21.06.2017 si následne žalobca uplatnil nároky, ktoré mu vznikli ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Žaloba bola teda podaná na súd v trojročnej premlčacej dobe.

13. Neobstojí tvrdenie žalovaného, podľa ktorého mohli byť výdavky nižšie, ak by ohodnotenie vypracoval ošetrojúci lekár. Žalovaný spochybňoval súkromný znalecký posudok a je zrejmé, že by spochybňoval aj závery ohodnotenia. Na základe námietok boli v spore vypracované ďalšie znalecké posudky, ktoré tiež mali za následok zvyšovanie trov konania. Žalovaný namietal výdavky žalobcu aj z toho dôvodu, že tieto nemuseli vzniknúť, keby sa žalobca domáhal svojich nárokov priamo z poistného plnenia. Nie je však zrejmé, či by boli nároky žalobcu uspokojené v takej výške, v akej boli uspokojené v samotnom konaní. Aj po začatí konania však mohli strany uzavrieť dohodu a zbytočne nezvyšovať trovy konania, ktoré narastali každým vytyčeným pojednávaním a tiež vypracovaním ďalších znaleckých posudkov. Pre nemožnosť dohody na oboch stranách v samotnom konaní sp. zn. 9C/60/2013 by predžalobná výzva evidentne nevedla k mimosúdному vyriešeniu sporu.

14. Žalobca bol v konečnom dôsledku v spore úspešný a jeho žaloba bola podaná dôvodne, preto mu súd prvej inštancie priznal aj nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (uznesenie č. k. 9C/60/2013-432). Z tohto záveru súdu, ktoré sa stalo právoplatným, bolo treba vychádzať aj pri posudzovaní nároku, ktorý žalobcovi súd nepriznal z dôvodu zmeny právnej úpravy. Znaleckým posudkom sa žalobca snažil ustáliť výšku nároku, ktorý mu patril titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, a preto náklady, ktoré mu s jeho obstaraním vznikli, sú nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky a zo zákona mu prináleží ich náhrada ako príslušenstva pohľadávky. Odvolací súd preto odvolanie nepovažoval za opodstatnené a z toho dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

15. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému podľa § 255 ods. 1 CSP patrí náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania v celom rozsahu. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).